

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Masarykova základní škola Bobnice

Bobnice 171, 289 31 Bobnice

Identifikátor školy: 600 050 891

Zřizovatel: Obec Bobnice

Školský úřad Nymburk, Komenského 1254, 288 01 Nymburk

Termín konání orientační inspekce: 15. a 16. září 1999

Čj.	036 276/99 - 2453
Signatura	oc6bt101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, matematika, prvouka, tělesná výchova

Ve škole se vyučuje dle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod č. j. 16 847/96-2. Časová dotace hodin ve sledovaných předmětech odpovídá učebnímu plánu uvedeného vzdělávacího programu. Obsah učiva mají vyučující rozpracován do tematických plánů v souladu s učebními osnovami a standardem vzdělávání. Cíle výuky (většinou opakování a procvičování učiva z předcházejících ročníků) a její průběh byly přiměřené schopnostem žáků. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickou vývojovou poruchou učení a pracují s nimi podle metodického pokynu MŠMT ČR č. j. 16 138/98.

Plánování a příprava výuky jsou vynikající.

Ze tří pedagogických pracovníků má pouze jedna předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost pro vyučování na I. stupni základní školy. Zbývající dvě jsou absolventkami střední pedagogické školy - oboru vychovatelství. Celkově nízká odbornost výuky (30 %) ovlivňovala kvalitu vyučování v některých částech sledovaných hodin.

Vybavení a uspořádání učeben a velké haly pro činnost školní družiny odpovídá základním hygienickým normám. Díky pochopení zřizovatele tvoří exteriér a interiér školy velmi podnětné estetické prostředí pro činnost žáků a učitelů.

Prostorové podmínky pro výuku tělesné výchovy však nejsou dobré. Při vhodném počasí mohou děti sice cvičit na hřišti na kopanou v těsné blízkosti školy, ale jeho nerovný povrch může být příčinou úrazů. K dispozici také není doskočiště pro skok daleký. Hala školní družiny je svoji velikostí i vybavením pro výuku tělesné výchovy v zimních měsících zcela nevhodná.

Škola má dostatek starších typů učebních pomůcek (kromě učebnic) a didaktické techniky. V rozpočtu však chybějí prostředky na jejich pravidelnou modernizaci, zejména na vhodné výukové videokazety. Další studijní materiály, knihy pro děti, jsou pořizovány z prostředků zřizovatele.

Vyučující dodržují zásady psychohygieny (během vyučování respektují individuální zvláštnosti dětí, umožňují dětem relaxaci na hřišti o velké přestávce, děti mají možnost kdykoliv se v hodině napít). Rozvrh hodin je sestaven dle zásad uvedených ve vyhlášce MŠMT ČR č. 291/1991Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Nevhodné je pouze zařazení výuky anglického jazyka ve čtvrtém a pátém ročníku formou dvouhodinového bloku v odpoledním vyučování a třetí hodina hned následující den.

Příčinou zejména výchovných problémů může být v dalších letech fakt, že ze 32 žáků školy je v současnosti výrazná převaha chlapců.

Personální podmínky výuky jsou ještě vyhovující, materiálně-technické podmínky (s výjimkou tělesné výchovy) velmi dobré. Technické podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou ještě vyhovující.

Struktura hodin, odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné, přiměřené a srozumitelné. Učitelky zohledňovaly individuální potřeby a schopnosti žáků a dodržovaly didaktické zásady. Vzhledem ke stanoveným cílům (viz výše) byl v hodinách dostatek času k procvičování a aplikaci učiva.

Pouze v jedné hodině však měli žáci možnost alternativních postupů při řešení úloh a k rozvoji vlastní tvořivosti. Kromě pracovních sešitů a tabule nebyly využívány žádné další učební pomůcky či zdroje informací. Rovněž použitá vyučovací metoda byla značně stereotypní (stručné vysvětlení práce, samostatná činnost dětí). V některých částech hodiny nebyl vyučovací čas využit účelně (vybarvování obrázků).

Z hlediska organizace, forem a metod výuky byly obě hodiny českého jazyka a obě hodiny matematiky hodnoceny jako dobré, hodina prvouky jako ještě vyhovující a hodina tělesné výchovy jako dobrá.

Při řešení zadané práce poskytovaly učitelky žákům trpělivě individuální pomoc. Velmi častá pochvala byla hlavní formou průběžného hodnocení a posilování zdravého sebevědomí dětí. Vyučující chápou chybu žáků jako zcela přirozený prvek procesu učení a pozitivním přístupem k slovnímu hodnocení žáků předcházejí nežádoucímu zatěžování jejich psychiky.. Hodnocení pomocí klasifikace nebylo v hodinách použito.

V úvodní části hodin nebyla důsledně prováděna vstupní motivace a žáci také ne vždy byli vedeni k sebekontrolě. U některých cvičení chyběla bezprostřední kontrola po skončení práce a žáci byli seznámeni s výsledky a hodnocením až druhý den. Minimální byla také motivace aktualizací učiva příklady z praxe a návaznosti na denní zkušenost žáků.

Účinnost motivace a způsobu hodnocení žáků ve vyučovacím procesu byla ve všech šesti hodinách hodnocena jako dobrá.

Komunikace mezi žáky a pedagogy je založena na vzájemné důvěře a respektování pravidel školního řádu. Učitelky dbají i na dodržování základních pravidel společenského chování mezi žáky navzájem. Nežádoucí projevy v chování žáků řeší trpělivým napomínáním a domluvou. V této souvislosti oceňuji zejména práci se žáky prvního ročníku, kteří začínají získávat dovednosti školáků. Většina žáků měla pozitivní vztah k výuce. Verbální a neverbální komunikace učitelek byla velmi dobrá.

Důsledkem snahy učitelek procvičit co nejvíce učiva je zatím malý časový prostor pro rozvoj základních komunikativních schopností žáků (odpovědi celou větou; u starších dětí diskuse nad vlastním názorem; zdůvodňování jevů při kontrole zadané práce, atd.). Při procvičování učiva nebyly použity formy kooperace mezi žáky.

Úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy hodnotím ve všech hodinách jako dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech

Obě hodiny českého jazyka byly celkově hodnoceny jako velmi dobré, jedna hodina matematiky jako velmi dobrá a jedna hodina jako dobrá, hodina prvouky byla hodnocena jako dobrá, hodina tělesné výchovy jako velmi dobrá.

Na základě sledovaných hodin a na základě porovnání klasifikace žáků ve 4. a 5. ročníku v ZŠ v Bobnicích s jejich výsledky v 5. a 6. ročníku v ZŠ v Nymburce, Komenského ulice lze konstatovat, že kvalita vzdělávání zejména v českém jazyce a v matematice má velmi dobrou úroveň. O dobré práci místní školy svědčí dále i fakt, že za dva roky, kdy se ve škole vyučuje i pátý ročník, byli tři žáci přijati ke studiu v primě státního gymnázia v Nymburce.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vychází z koncepce, kterou vypracovala ředitelka školy při svém nástupu do funkce v roce 1996 na základě velmi dobré znalosti místních podmínek. Dalším pozitivem koncepce je využití hlavních zásad celostátního projektu „Zdravá škola“.

Roční plán má formu zápisů z pedagogických rad ze kterých jsou zřejmé jak hlavní úkoly nadcházejícího školního roku (stanovené na zahajovací pedagogické radě), tak i kontrola

jejich plnění při jednání pedagogické rady v jednotlivých čtvrtletích. V operativních měsíčních plánech, které pružně reagují na aktuální situaci ve škole (např. na nabídku akcí dalšího vzdělávání učitelů od školského úřadu) a v obci, jsou průběžně upřesňovány termíny akcí a odpovědnost jednotlivých pracovníků za jejich zajištění. Závěrečný přehled mimoškolní činnosti je také součástí výroční zprávy.

Plánování má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Organizační struktura je v podmínkách málotřídní školy velmi jednoduchá. V době nepřítomnosti ředitelky je jedna učitelka pověřena jejím zastupováním. Toto pověření však nemá písemnou formu. Další kompetence pedagogických a provozních zaměstnanců jsou stanoveny v pracovních smlouvách a v pracovním řádu. Ředitelka školy pouze kontroluje dodržování těchto povinností.

Všechny potřebné informace jsou uvnitř školy předávány ústní formou v průběhu dne, nebo jsou zveřejněny na nástěnce ve sborovně. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí na pravidelných plenárních či třídních schůzkách čtyřikrát ročně. Kromě toho, mohou rodiče požádat učitelky o informace kdykoli. Podle vyjádření ředitelky školy však snahu o bližší spolupráci se školou má asi jen 50 % rodičů. Také z tohoto důvodu je nutno zlepšit úroveň prezentace školy na veřejnosti.

Ředitelka školy zatím nemusela vydat žádné rozhodnutí ve smyslu § 3 odstavce 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Komunikace s orgány státní správy a dalšími právními subjekty je na velmi dobré úrovni. Výroční zprávy sice poskytují dostatek informací o škole, ale nezabývají se příliš jejím sebehodnocením.

Organizování výchovně-vzdělávací práce školy má rovněž velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ve své denní praxi používá ředitelka participativní styl řízení, jehož důsledkem je pracovní atmosféra založená na vzájemné důvěře a spolupráci.

K motivování pracovníků má však ředitelka školy více morálních (poděkování, pochvala), než finančních prostředků. Minimální osobní ohodnocení jsou sice přiznána, ale chybějí větší prostředky na přidělování mimořádných odměn, které si učitelky, vzhledem k velkému počtu mimoškolních akcí nad rámec úvazků, zaslouží. Kritéria přidělování nenárokových složek platu jsou pracovníkům známa, nejsou ale vypracována v písemné podobě. Chybí také systém pravidelného hodnocení jak pracovníků, tak i sebehodnocení školy.

Systém vedení a motivování pracovníků je velmi dobrý.

Kontrolní mechanismy

Ve šk., r. 1998/1999 vykonala ředitelka školy pět hospitací v hodinách a jednu hospitaci ve školní družině. V zápisech je zaznamenáno hodnocení i připomínky. Při hodnocení hodiny tělesné výchovy v přítomnosti inspektora se ředitelka školy věnovala převážně problematice kázně než organizačním a metodickým problémům. Vzhledem k tomu, že obě učitelky nemají předepsanou, zejména odbornou způsobilost, je třeba počet hospitací a následných odborných konzultací zvýšit.

Kontrolu práce provozní zaměstnankyně provádí ředitelka prakticky každý den, při běžném pracovním styku. Ve škole byl pořádek a uklizeno.

Kontrola studijních výsledků žáků se ředitelka věnuje také každý den. Ve své třídě

běžnými prostředky hodnocení a o výsledcích žáků druhé třídy je informována při neformálních pracovních setkáních.

Kontrolu hospodaření školy provádí zřizovatel a školský úřad.

Kontrolní systém má běžnou, průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je celkově velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zprávy o činnosti školy a výroční zprávy o hospodaření školy v letech 1996/1997 až 1998/1999.
- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.
- Výsledky žáků V. tříd při přijímacích zkouškách do prim státního gymnázia v Nymburce.
- Katalogové listy žáků V. a VI. tříd ZŠ Nymburk, Komenského ulice.
- Hospitační záznamy ředitelky školy.
- Vlastní hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Uplatňování hlavních zásad celostátního projektu „Zdravá škola“ v koncepci a denním životě školy.
- Doplnění základního učebního plánu činností dětí v zájmových kroužcích.
- Výrazné úspěchy ve sportovních soutěžích a v mimoškolní veřejně prospěšné práci.
- Velký počet akcí mimo vyučování zaměřených na rozvoj všeobecné kulturnosti dětí.
- Prevence logopedických problémů u předškolních dětí.
- Odborná individuální péče o děti se specifickou vývojovou poruchou učení.

Negativa:

- Škola nemá prostředky na pravidelné doplňování a modernizaci učebních pomůcek.
- Rovněž chybějí prostředky k výraznému odměňování pracovníků.
- Ve školním řádu nejsou ustanovení o provozu školy a povinnostech pracovníků školy.
- Stereotyp v používání vyučovacích metod.

Doporučení:

- Opravit nevhodnou rozvrhovou skladbu výuky anglického jazyka ve 4. a 5. ročníku.
- Zařazovat do vyučování aktivizující metody v souladu s filozofií používaného vzdělávacího programu.
- Promyslet způsoby prezentace výsledků školy na veřejnosti v obci.
- Ve větší míře využít výroční zprávu k sebehodnocení školy.
- Větší pozornost věnovat hospitační činnosti a odborným konzultacím.

- V písemné formě vypracovat kritéria pro přiznání nenárokových složek platu a seznámit s nimi ostatní pracovnice.

Základní škola v Bobnicích plní velmi dobře své poslání při vzdělávání a výchově svěřených žáků. Většina z nich úspěšně pokračuje ve školní práci i na druhém stupni základní školy v Nymburce či v primě víceletého gymnázia. Řízení školy je i přes uvedené drobné nedostatky efektivní.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům využívány efektivně.

Razítko

Školní inspektor

Jaroslav Richter

Jaroslav Richter v. r.

V Nymburce dne 21. září 1999

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. září 1999

Razítko

Bednářová v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Nymburk	6. října 1999	036 300/99-2453
Zřizovatel Obec Bobnice	6. října 1999	036 301/99-2453
Rada školy	není zřízena	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.